

The Wine Wonder of Down Under

Provning Munskänkarna 28 februari 2025 Australien & Nya Zeeland

SMAKRECEPTORER ELLER SMAKLÖKAR

Små strukturer på tungan, gommen och i svalget

- Fem grundsmaker
  - sött, surt, salt, beskt och umami
- Sensoriska celler
- Samarbete med luktsinnet
- Doftens påverkan
- Förkylningseffekt

- Barn smaklökar och känslighet
  - Smakförändringar över tid
  - Åldrande och smakförmåga
  - Faktorer för smakförlust

VILKA ÄR VÅRA OLIKA SMAKER

- Sötma: Honung, socker, fruktjuice
- Syra: Citronsaft, vinäger
- Sälta: Salt, salta kex
- Beska: Grapefrukt, tonic water
- Umami: Sojasås, parmesanost

Perspektiv och produktion

- 1 Italien 47-50 miljoner hektoliter
- 2 Frankrike 46-49
- 3 Spanien 40-43
- 4 USA 23-25
- 5 Australien 13-14
- 6 Chile 10-12
- 7 Argentina 9-10
- 30 Nya Zeeland 360 miljoner liter

En hektoliter (hl) är lika med 100 liter.

Sverige – Oceanien typ 14 000 km

Australia and Europe Area size comparison
Darwin to Perth 4396km · Perth to Adelaide 2707km · Adelaide to Melbourne 726km

Australien

1788

- Kapten Arthur Phillips anländer med förvisade straffångar.
- Vinstockar planterades i Port Jackson (nuvarande Sydney).
- Odlingarna spreds sedan till Victoria, South Australia och Western Australia.

Vintyper, lagar och klassificering

- **1950** går från starkvin (port/sherry) till bordsvin.
- **1960-70** revolution för vita bordsviner.
- **1980-90** vinodlingsarealen utökas rejält. Stora exportframgångar med prisvärda viner i låg- och medelprisklass. Små odlare med klass.
- **1993** nytt appellationssystem Geographical Indication (GI) i fem nivåer. Superzonen South Eastern Australia, 8 territorier, 28 zoner, 63 regioner och distrikt. Minst 85% av angiven druvsort och från angivet distrikt.
- **NU** är trenden att allt fler producenter går mot mer kvalitet än kvantitet. Modern teknik för odling, skörd och vinframställning. Har anpassat klassiska tekniker från Europa i den egna vinindustrin.

Australien - dominerande druvsorter

- **Gröna**

- Chardonnay
- Semillon
- Riesling
- Sauvignon Blanc

- **Blå**

- Shiraz
- Cabernet Sauvignon
- Grenache

Nya Zeeland – 5 million people 33 million sheep

10 i topp antal får i världen

Land	Miljoner får
Kina	134
Indien	74
Australien	68
Iran	54
Sudan	52
Nya Zeeland	33
United Kingdc	31
Pakistan	28
Etiopien	26
Sydafrika	25

I juni 2024 uppskattas antalet får i Sverige till 455 000 stycken.

Historia och hållbarhet

- **1819** De första vinstockar planteras.
- **1895** Regelverk och vinlusens ankomst begränsar produktionen.
- **1950-ish** Landet börjar utnyttja sitt svala, maritima klimat för framställning av kvalitetsvin.
- **1960-70** Europa inspirerar samtidigt som moderna produktionsmetoder införs. Satsningen på Sauvignon Blanc bygger upp landets rykte som vinnation.
- **NU:** 'The Kiwis' brinner för hållbarhet. Minimerar vatten- och elförbrukning, strävar efter biologisk mångfald i vingårdarna.
- Pådrivande när det gäller utvecklingen av **skruvkapsylen**. En stor majoritet av landets viner, både enkla och mer exklusiva, har idag den förslutningen.

Lagar - Certified Origin

- Huvuddelen av vinlagstiftningen utgörs av klassificeringssystemet **Certified Origin**.
- Garanterar att vinet innehåller minst **85 procent** av den angivna druvsorten och årgången samt har sitt ursprung i något av de godkända distrikten.
- Annars betecknas vinet vanligtvis bara Nya Zeeland, eventuellt följt av Nordön eller Sydön. Inom distrikten kan specifika områden eller vingårdar anges.
- **2018** bildades **Appellation Marlborough Wine, AMW** (utav 36 av de främsta producenterna där) Kraven för att ett vin ska kvalificera är att druvorna vuxit på ekologiskt certifierade marker i Marlborough, buteljeringen ska ske på Nya Zeeland och skördeuttaget får inte vara för högt.

Nya Zeeland - The green and clean land

Ett av de nyaste vinländerna i Nya Världen.

• Gröna

- Müller-Thurgau populär först – inte nu
- Chardonnay
- Sauvignon Blanc (85 % av produktionen)
- Riesling
- Pinot gris
- Viogner

• Blå

- Pinot Noir (huvuddelen av allt rött vin + mousserande)
- Idag även Merlot och Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc och Shiraz.

Två öar - tolv distrikt. Sju på Nordön och fem på Sydön.

• Nordön

- Auckland och Northland
- Waikato och Bay of Plenty
- Gisbourne (världens östligaste vindidrikt)
- Hawke's Bay
- Wairarapa

• Sydön

- Nelson
- Marlborough
- Canterbury (och Waipara)
- Central Otago (planetens sydligaste vingårdar)
- Waitaki

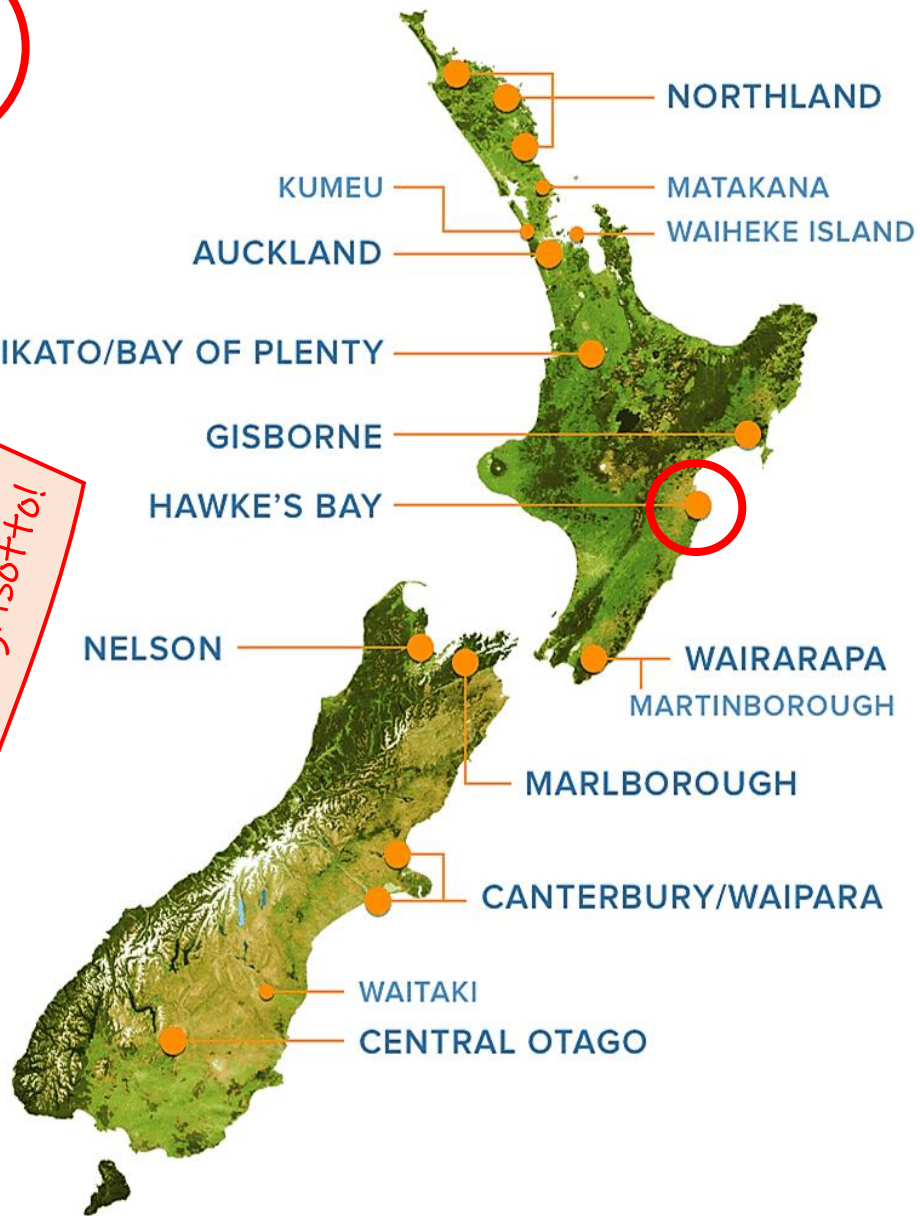

Äntligen dags att prova

Berglin ur SvD

1

Fylligt kiwi vin.
Perfekt till kycklingrisotto!

Saint Clair Hawke's Bay Origin Viognier

Druva: Viognier
Vintyp: Vit-Torr
Region: Hawke's Bay
Producent: Saint Clair Family Estate
Pris: 159 kr (Nr 58852)

Parfymerad doft av aprikos, kryddor och apelsin. Ett fylligt vitt vin med underbara smaker av saftiga mogna gröna äpplen, apelsinskal, citrus och aprikos. Lång avslutning.

2

Jim Barry Assyrtiko

Druva: Assyrtiko
Vintyp: Vit-Torr
Region: South Australia Adelaide
Mount Lofty Ranges
Producent: Jim Barry
Pris: 269 kr (Nr 54337)

Doften bjuder på citrustoner och våt skiffer. Torrt, friskt vin med inslag av mineral, vita blommor, citrus och en förnimmelse av salt i avslutningen.

3

Gorgeous Grenache

Druva: Grenache

Vintyp: Röd-Medelfyllig

Region: South Australia,
McLaren Vale

Producent: Thistledown

Pris: 99 kr (Nr 50587)

Mycket flörtig, ren, parfymerad doft av jordgubbar och körsbär. Saftig och med "Grenachemått", relativt frisk syra.

4

S.C. Pannell Dead End Tempranillo

Druva: Tempranillo
Vintyp: Röd-Fyllig
Region: South Australia,
McLaren Vale
Producent: S.C. Pannell
Pris: 239 kr (Nr 52612)

Ett parfymerat och intensivt vin med smak av mörka plommon, björnbär och körsbär, med inslag av sandelträ, nejlika, lakrits och ett stråk av lavendel.

5

Stairway to heaven!

Little Beauty Black Edition Pinot Noir

Druva: Pinot Noir
Vintyp: Röd-Medelfyllig
Region: Marlborough
Producent: Vinultra
Pris: 549 kr (Nr 70270)

Djupt röd färg. Black Edition Pinot Noir aromer är en spännande blandning av kaffe, kola, mineral samt en svag ton av jordgubbe. Slät och smidig smak med inslag av mogna, röda frukter i kombination med kanelpenna och skogsundervegetation. Några jordnära toner också. Ett balanserat lockande och elegant vin.

6

Waipara West Cabernet Franc

Druva: Cabernet Franc

Vintyp: Röd-Fyllig

Region: Canterbury, Waipara

Producent: Waipara West

Pris: 299 kr (Nr 92007)

Mörk, röd färg. Nyanserad, något utvecklad doft och smak med fatkaraktär, inslag av svarta vinbär, choklad, mörka körsbär, tobak, björnbär, ceder och vanilj